

*Polska Geodezja
Komercyjna*

*Geodezyjna
Izba
Gospodarcza*

*Stowarzyszenie
Geodetów
Polskich*

*Stowarzyszenie
Kartografów
Polskich*

*Polskie
Towarzystwo
Geodezyjne*

KONCEPCJA SAMORZĄDU ZAWODOWEGO GEODETÓW I KARTOGRAFÓW

Warszawa, 18.12.2014

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Cel powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów	3
III. Zawód Geodety i Kartografa Przysięgłego	3
IV. Czynności zastrzeżone dla Geodety i Kartografa Przysięgłego	3
V. Etyka zawodowa, deontologia	4
VI. Warunki wykonywania zawodu i ochrona interesów zawodowych	5
VII. Ochrona stosunku pracy członków korporacji	6
VIII. Struktura samorządu na szczeblu krajowym i regionalnym	6
IX. Organy samorządu, wyłanianie, kompetencje	6
A. Zjazdy izby	6
B. Wyłanianie i kompetencje	7
X. Nabywanie członkostwa w samorządzie: praktyki zawodowe, egzaminy, wpis i wykreślenie z listy członków	7
A. Wymagania ogólne	7
B. Postępowanie kwalifikacyjne	7
C. Wpis/wykreślenie z listy członków	8
D. Kandydaci na członka izby	9
E. Kształcenie ustawiczne	10
XI. Postępowanie w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej	10
XII. Relacje: Samorząd Zawodowy – władze publiczne	13
A. Relacje Samorząd Zawodowy – władze państw członkowskich UE i innych państw	13
B. Relacje samorząd zawodowy – władza ustawodawcza RP.....	13
C. Relacje samorząd zawodowy – władza wykonawcza RP	14
XIII. Relacje samorząd zawodowy – samorząd terytorialny RP	14
XIV. Relacje samorząd zawodowy – instytucje naukowe	14
XV. Zasady finansowania samorządu	15
UZASADNIENIE	17

Koncepcja Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów

I. Wstęp

Zważywszy na dobro społeczne i gospodarcze, w tym bezpieczeństwo i ochronę własności, zapewnienie należytej staranności i najwyższej jakości oraz egzekwowania odpowiedzialności podczas prac geodezyjnych i kartograficznych wykonywanych w zgodzie z legitymizowaną etyką zawodową, następujące organizacje geodezyjne: Geodezyjna Izba Gospodarcza, Polska Geodezja Komercyjna, Polskie Towarzystwo Geodezyjne, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Stowarzyszenie Kartografów Polskich, przedstawiają koncepcję powołania Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów Przysięgłych w zgodzie z art. 17 ust. 1 Konstytucji RP.

II. Cel powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów

Powstanie Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów Przysięgłych ma na celu uregulowanie zasad wykonywania zawodów geodety i kartografa dla możliwie najlepszego zaspokajania istotnych potrzeb obywateli i Państwa. Taka regulacja stworzy właściwe mechanizmy, z jednej strony w sposób ciągły weryfikujące specjalistyczne kwalifikacje oraz zapewniające stosowanie odpowiednich procedur zawodowych, a z drugiej pozwalające na nadzorowanie i dyscyplinowanie dla osiągnięcia przez wykonujących zawody najwyższych standardów świadczonych usług. Ponadto regulacja przyczyni się do należytego rozwoju zawodu.

III. Zawód Geodety i Kartografa Przysięgłego

Wykonywanie zawodu geodety i kartografa polega na pozyskiwaniu i przetwarzaniu informacji o cechach przestrzennych i jakościowych powierzchni ziemi, jej zagospodarowaniu i stanie prawnym jej określonych obszarów, obiektów oraz na realizowaniu i nadzorowaniu tworzenia kultury w jej aspekcie przestrzennym, a także na prowadzeniu edukacji w opisanym zakresie. Zawód Geodety i Kartografa Przysięgłego obejmuje wykonywanie w dziedzinie geodezji i kartografii czynności istotnych dla sprawnego funkcjonowania państwa, bezpieczeństwa obywateli, przestrzegania praw jednostki – w imię interesu publicznego i dla jego ochrony.

IV. Czynności zastrzeżone dla Geodety i Kartografa Przysięgłego

Realizacja powyższych celów wymaga zastrzeżenia dla Geodety i Kartografa Przysięgłego wykonywania następujących czynności:

1. Kierowanie pracami przenoszenia na obszar Polski i konserwacji geodezyjnych układów odniesienia.
2. Kierowanie pracami konserwacji lub wyznaczania geodezyjnego układu wysokościowego.
3. Kierowanie pracami pozyskiwania i przetwarzania informacji na potrzeby tworzenia i aktualizacji baz danych obejmujących zbiory danych krajowego systemu informacji o terenie.

4. Kierowanie pracami pozyskiwania i przetwarzania informacji przestrzennej na potrzeby tworzenia i aktualizacji baz danych tematycznych i specjalistycznych tworzonych na potrzeby administracji publicznej.
5. Wykonywanie czynności technicznych i administracyjnych związanych z ustalaniem przebiegu granic nieruchomości, w tym sporządzanie protokołów granicznych i aktów ugody.
6. Wykonywanie podziałów nieruchomości.
7. Przekształcenie struktury własnościowej nieruchomości gruntowych, w szczególności:
  - wykonywanie projektów scaleń i podziałów nieruchomości,
  - wykonywanie projektów scaleń i wymian gruntów.
8. Wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych skutkujących dokonaniem wpisów w księgach wieczystych.
9. Kierowanie pracami geodezyjnymi związanymi z obsługą procesu inwestycyjnego. Dokonywanie wymaganych wpisów do dokumentacji procesu inwestycyjnego.
10. Kierowanie pracami związanymi z ustaleniem położenia obiektów w przestrzeni i w czasie (badanie przemieszczeń i odkształceń).
11. Kierowanie opracowaniem standardowych opracowań kartograficznych tworzonych na podstawie baz danych KSIoT.
12. Kierowanie opracowaniem map tematycznych i specjalnych tworzonych na potrzeby administracji publicznej.
13. Kierowanie projektowaniem modeli danych dla systemów informacji przestrzennej administracji publicznej oraz tworzeniem baz danych zgodnych z tymi modelami.
14. Kierowanie pracami geodezyjnymi i kartograficznymi unormowanymi porozumieniami standaryzacyjnymi NATO i normami obronnymi.
15. Kierowanie opracowaniem procedur oraz badaniem i kalibrowaniem czujników, aparatury i układów (systemów) wykorzystywanych w celach geodezyjnych.
16. Przeprowadzanie kontroli jakości prac, o których mowa w pkt.1-15.
17. Sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad pracami, o których mowa w pkt. 1-15.
18. Redagowanie map topograficznych i ogólnogeograficznych oraz map tematycznych i specjalnych tworzonych na potrzeby administracji publicznej.
19. Pełnienie funkcji inspektora nadzoru w zakresie geodezji i kartografii określonych w innych przepisach.
20. Występowanie jako rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia w zawodach wpisany na listę rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia ogólnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

V. Etyka zawodowa, deontologia

Geodeci i Kartografowie Przysięgli są profesjonalistami i posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, które rozwijają przez cały okres wykonywania zawodu. W swojej pracy kierują się dobrem publicznym oraz zasadami zawodowymi i etycznymi. Bez względu na formę zatrudnienia świadczą usługi

z najwyższą starannością, uczciwością, bezstronnością, poufnością i przejrzystością podejmowanych działań, odpowiadając osobiście za pracę własną i pracę zespołu, którym kierują. Swoją wiedzę i doświadczeniem służą w interesie klienta i całego społeczeństwa, równocześnie dbając o rozwój i przyszłość zawodu, a także o dobre relacje, wzajemny szacunek i uczciwość w stosunku do kolegów – innych geodetów i kartografów. Powołany Samorząd Zawodowy Geodetów i Kartografów Przysięgłych opracuje Kodeks Etyki Zawodowej Geodetów i Kartografów Przysięgłych.

VI. Warunki wykonywania zawodu i ochrona interesów zawodowych

1. Prawo wykonywania zawodu w zakresie określonym w wykazie samodzielnych funkcji Geodety i Kartografa Przysięgłego przysługuje wyłącznie osobom wpisanym na listę właściwej izby Geodetów i Kartografów Przysięgłych.
2. Samorząd zawodowy prowadzi rejestr Geodetów i Kartografów Przysięgłych
3. Geodeta i Kartograf Przysięgły używa pieczęci określonego wzoru.
4. Członkowie izby są zobowiązani posługiwać się numerem wpisu na listę danej izby przy czynnościach zawodowych.
5. W ramach prowadzonej działalności Geodeci i Kartografowie Przysięgli mają obowiązek zorganizować kancelarię w celu zabezpieczenia istotnej dokumentacji prac. W przypadku wykonywania zawodu w ramach umowy o pracę kancelarię może prowadzić przedsiębiorca na rzecz którego działa członek izby. Szczegółowe zasady przechowywania dokumentacji określi ustawa o samorządzie zawodowym.
6. Geodeta i Kartograf Przysięgły wykonujący zawód w ramach stosunku pracy w organach administracji rządowej lub samorządowej nie może wykonywać zawodu poza tymi organami.
7. Geodeta i Kartograf Przysięgły nie może mieć przerwy w wykonywaniu zawodu dłuższej niż 10 lat.
8. Członkowie izby przy wykonywaniu czynności zawodowych mają prawo dostępu do akt ksiąg wieczystych, sporządzania kopii z tych dokumentów oraz ich własnoręcznego uwierzytelniania.
9. Członkowie izby podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i zawodowej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności związanych z wykonywaniem zawodu, z zastrzeżeniem pkt.10
10. Geodeta i Kartograf Przysięgły wykonujący prace wyłącznie w ramach stosunku pracy u Pracodawcy, który posiada stosowne ubezpieczenie, jest zwolniony z obowiązku indywidualnego ubezpieczenia.
11. Członek izby zobowiązany jest do opłaty składki członkowskiej.
12. Zasady reklamowania się członków izby określi samorząd zawodowy w kodeksie etyki.
13. Wykonywanie innego zawodu wymaga zgody organów samorządu zawodowego wyrażonej po zbadaniu przez organ, czy wykonywanie innego zawodu nie stworzy przesłanek do naruszeń postanowień Kodeksu Etyki Zawodowej Geodetów i Kartografów Przysięgłych.
14. Z obowiązku, o którym mowa w pkt. 13 zwolnione są osoby zatrudnione w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub naukowego, chyba że wykonywanie

tego zatrudnienia przeszkadza w pełnieniu obowiązków wynikających z przynależności do izby geodetów i kartografów.

15. Proponuje się rozszerzenie katalogu zawodów dla których można tworzyć spółki partnerskie o zawód geodety i kartografa przysięgłego.

VII. Ochrona stosunku pracy członków korporacji

Stosunek pracy członków samorządu zawodowego geodetów i kartografów podlega ochronie. Pracodawca zatrudniający członków korporacji ma obowiązek zawiadomić właściwą okręgową izbę geodetów i kartografów o zamiarze wypowiedzenia umowy o pracę z powodu nienależytego wykonania prac. Powyższe dotyczy pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony. Zawiadomienie powinno zawierać przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie. Wypowiedzenie możliwe jest po zapoznaniu się z opinią właściwego organu samorządu lub po upływie czasu przewidzianego na jej wystawienie.

VIII. Struktura samorządu na szczeblu krajowym i regionalnym

Działalność w organach Samorządu Zawodowego ma charakter społeczny, z wyjątkiem osób pełniących funkcje w zarządach izb, chyba, że Krajowy Zjazd Izby dla członków Krajowej Izby lub okręgowy zjazd izby dla członków izby okręgowej, postanowi inaczej.

Jednostkami organizacyjnymi Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów są: Krajowa Izba Geodetów i Kartografów z siedzibą w Warszawie, zwana „Krajową Izbą” oraz Okręgowe Izby Geodetów i Kartografów, których obszar działania oraz siedziby ustala i zmienia Krajowa Izba. Przy ustalaniu liczby i obszaru działania izb okręgowych należy uwzględnić: potencjalną liczbę członków, koszty funkcjonowania, odległość do siedziby izby, itp. Proponuje się powołanie pięciu do dziesięciu okręgowych izb. Krajowa Izba oraz izby regionalne mają osobowość prawną.

IX. Organy samorządu, wyłanianie, kompetencje

Organami Krajowej Izby są:

- Krajowy Zjazd Izby
- Krajowa Rada Izby
- Krajowa Komisja Rewizyjna
- Krajowa Komisja Kwalifikacyjna
- Krajowy Sąd Dyscyplinarny

Organami okręgowych izb są:

- okręgowy zjazd izby
- okręgowa rada izby
- okręgowa komisja rewizyjna
- okręgowy sąd dyscyplinarny
- okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

Kadencja organów Krajowej Izby i okręgowych izb trwa 4 lata.

A. Zjazdy izby

Okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych według zasady 1 delegat na 20 członków Izby.

Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani spośród uczestników okręgowych zjazdów według zasady 1 delegat na 10 uczestników.

B. Wyłanianie i kompetencje

Ustawa o samorządzie zawodowym geodetów i kartografów ustali zasady wyłaniania organów izb i ich kompetencje. W szczególności przewiduje się utworzenie komitetu organizacyjnego izby geodetów i kartografów, którego zadaniem jest:

- opracowanie projektów regulaminów pierwszych zjazdów okręgowych izb i Krajowych Zjazdów Izb oraz regulaminów wyborów delegatów na te zjazdy,
- ustalenie liczby, obszaru i siedzib okręgowych izb,
- zwołanie pierwszych zjazdów okręgowych izb oraz Krajowych Zjazdów Izb.

X. Nabywanie członkostwa w samorządzie: praktyki zawodowe, egzaminy, wpis i wykreślenie z listy członków

Samorząd zawodowy geodetów i kartografów, zwany dalej „samorządem”, tworzą członkowie zrzeszeni w izbach geodetów i kartografów, zwanych dalej „izbami”.

A. Wymagania ogólne

1. Samorząd zrzesza osoby, które:
  - a. do dnia wejścia w życie ustawy powołującej samorząd zawodowy posiadały uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii, nabyte zgodnie z ustawą Pgik z dnia 17 maja 1989 r. z późniejszymi zmianamilub
  - b. po dniu wejścia w życie ustawy powołującej samorząd zawodowy uzyskają uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii w trybie przepisów ustawy o samorządzie zawodowym.
2. Osoby, o których mowa w pkt. 1 podlegają, na ich wniosek, wpisowi na listę członków okręgowej izby, według miejsca zamieszkania. W uzasadnionych przypadkach osoba zainteresowana może wnioskować o wpis do innej okręgowej izby.
3. Do samorządu mogą należeć osoby będące obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w geodezji i kartografii równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych oraz posiadają znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii.
4. Przynależność osób wykonujących czynności o których mowa w rozdziale IV do samorządu jest obowiązkowa i powstaje z chwilą wpisu na listę członków okręgowej izby.

B. Postępowanie kwalifikacyjne

1. Samorząd przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne w stosunku do osób zainteresowanych nabyciem uprawnień zawodowych i potwierdza kwalifikacje.
2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna:

-
- prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień zawodowych, zwane dalej „postępowaniami kwalifikacyjnymi”,
  - opracowuje pisemne zestawy pytań na postępowanie sprawdzające,
  - przeprowadza postępowanie sprawdzające oraz potwierdza nabycie kwalifikacji osób zainteresowanych,
  - informuje właściwe okręgowe izby o wynikach postępowania kwalifikacyjnego,
  - co najmniej raz w roku dokonuje analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych,
  - składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności.
3. W skład Komisji Kwalifikacyjnej wchodzi co najmniej jeden pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny zatrudniony w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Polskiej Akademii Nauk i posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie geodezja i kartografia.
  4. Postępowanie sprawdzające jest sprawdzianem teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydatów do samodzielnego wykonywania zawodu.
  5. Zakres tematyczny postępowania sprawdzającego ustalany jest w porozumieniu z Głównym Geodetą Kraju.
  6. Z postępowania sprawdzającego zwolnione są osoby, które uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie geodezja i kartografia.
  7. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna wyraża zgodę na dopuszczenie do postępowania kwalifikacyjnego osoby niebędącej obywatelem polskim, jeżeli wykazuje ona znajomość języka polskiego w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu.
  8. Koszty postępowania kwalifikacyjnego ponosi osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych.
  9. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne, kierując się wysokością kosztów postępowania kwalifikacyjnego i wydatków związanych z funkcjonowaniem komisji kwalifikacyjnej oraz tryb pobierania tej opłaty, określi Krajowa Rada Izby. Opłata stanowi dochód Krajowej Izby.

C. Wpis/wykreślenie z listy członków

1. Rada izby prowadzi listę członków izby okręgowej.
2. Okręgowa rada izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka.
3. Od uchwały, o której mowa w pkt. 2, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby.
4. Od orzeczeń Krajowej Rady Izby stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.16)) o apelacji.
5. Wpis na listę geodetów i kartografów przysięgłych poprzedza złożenie przez osobę zainteresowaną ślubowania.
6. Rota ślubowania składanego przez geodetę i kartografa przysięgłego ma następującą treść: "Ślubuję uroczyście, że jako geodeta i kartograf przysięgły, powierzone mi prace geodezyjne i kartograficzne będę wykonywał sumiennie, rzetelnie, zgodnie z najlepszą wiedzą, zgodnie

z obowiązującym prawem i zasadami etyki zawodowej. Fakty, informacje i okoliczności poznane w związku z wykonywaniem czynności geodety i kartografa przysięgłego zachowam w tajemnicy w zakresie określonym przepisami prawa."

7. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: "Tak mi dopomóż Bóg".
8. Ślubowanie odbiera prezes okręgowej izby właściwej ze względu na zamieszkanie osoby zainteresowanej lub upoważniony przez niego członek okręgowej rady izby. Ślubowanie może być również złożone w formie pisemnej.
9. Okręgowa izba skreśla z listy członków w przypadku:
  - śmierci,
  - na wniosek członka izby,
  - utraty z mocy wyroku sądowego praw publicznych lub prawa wykonywania zawodu
  - orzeczenia dyscyplinarnego.
10. Skreślenie z listy może nastąpić także w wypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy od 1 roku.
11. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w wypadku:
  - orzeczenia kary istotnej z punktu widzenia wykonywania zawodu,
  - orzeczenia kary dyscyplinarnej o zawieszeniu w prawach członka izby,
  - nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
  - wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania samodzielnej funkcji geodety i kartografa.
12. Zawieszonemu w prawach członkowi izby nie przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.
13. Zawieszenie w prawach członka izby powoduje zakaz wykonywania czynności zastrzeżonych dla członka samorządu na okres zawieszenia,
14. Członek izby, o którym mowa w pkt. 11, nie może pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.
15. Osoba skreślona z listy członków izby może ponownie ubiegać się o wpisanie na listę.

D. Kandydaci na członka izby

16. Okręgowe izby prowadzą listy kandydatów.
17. Wpis na listę następuje na wniosek kandydata.
18. Do wniosku należy dołączyć:
  - kwestionariusz osobowy,
  - życiorys zawodowy,
  - kopię dokumentu potwierdzającego odbycie wyższych studiów geodezyjnych/kartograficznych lub zagranicznych studiów geodezyjnych/kartograficznych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - oświadczenie o niekaralności,
  - oświadczenie o pełnej zdolności do czynności prawnych,
  - oryginał potwierdzenia uiszczenia wpisowego.
19. Wpis na listę jest odpłatny. Opłata stanowi przychód okręgowej izby.
20. Kandydat odbywa praktykę zawodową pod kierunkiem opiekuna będącego członkiem izby.

21. Kandydat może zwrócić się do właściwej izby o wskazanie opiekuna dla realizacji jednej lub więcej prac wymaganych do nabycia danych uprawnień.
22. Członek izby, który w danym okresie realizuje prace, o których mowa w pkt. 21 i legitymuje się odpowiednim zakresem uprawnień zawodowych ma obowiązek przynajmniej raz na trzy lata przyjąć kandydata wskazanego przez izbę.
23. Szczegółowe zasady odbywania stażu kandydackiego określi regulamin uchwalony przez Krajowy Zjazd.

E. Kształcenie ustawiczne

24. Kształcenie ustawiczne polega na aktywnym udziale członka samorządu we wszelkiego rodzaju przedsięwzięciach edukacyjnych mających na celu wzbogacanie i aktualizowanie wiedzy i kwalifikacji zawodowych.
25. Kształcenie ustawiczne jest obowiązkiem członka samorządu.
26. Wymogi organizacyjne szkolenia ustawicznego określi Krajowy Zjazd Izby.

XI. Postępowanie w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej

1. Członek izby ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, jeżeli:
  - wykonuje swoje zadania z naruszeniem przepisów prawa;
  - wykonuje swoje zadania nie dochowując należytej staranności;
  - wykonuje swoje zadania niezgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej;
  - nie stosuje się do uchwał organów izby.
2. Karami dyscyplinarnymi są:
  - upomnienie;
  - nagana;
  - zawieszenie w prawach członka izby na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
  - usunięcie z izby.
3. Usunięty członek izby, może ubiegać się o ponowne przyjęcie po upływie 3 lat od dnia usunięcia.
4. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wymierza karę w granicach określonych w punkcie 2, uwzględniając stopień szkodliwości czynu, stopień winy, a także cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i dyscyplinujące, które ma osiągnąć w stosunku do ukaranego.
5. Wymierzając karę, sąd uwzględnia motywy i sposób działania, okoliczności działania lub zaniechania, jak również właściwości, warunki osobiste osoby, wobec której toczy się postępowanie dyscyplinarne oraz jej doświadczenie zawodowe.
6. Postępowanie dyscyplinarne może być wszczęte niezależnie od innych rodzajów odpowiedzialności za ten sam czyn.
7. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły dwa lata.

-
8. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.15)).
  9. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego przerywa bieg terminu przedawnienia, o którym mowa w punkcie 7.
  10. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 3 lata.
  11. Stronami postępowania dyscyplinarnego są:
    - rzecznik dyscyplinarne,
    - obwiniony.
  12. Rzecznika dyscyplinarnego powołuje i odwołuje okręgowy zjazd izby.
  13. Za obwinionego uważa się członka izby, przeciwko któremu rzecznik dyscyplinarne złożył do okręgowego sądu dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.
  14. Do zadań rzecznika dyscyplinarnego należy w szczególności:
    - prowadzenie postępowania wyjaśniającego;
    - składanie wniosków o ukaranie;
    - udział w postępowaniu dyscyplinarnym w charakterze strony.
  15. Postępowanie wyjaśniające wszczyna rzecznik dyscyplinarne. O wszczęciu tego postępowania rzecznik dyscyplinarne zawiadamia członka izby, którego ono dotyczy. Jeżeli zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do sporządzenia wniosku o ukaranie, rzecznik dyscyplinarne wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, o czym zawiadamia członka izby, którego ono dotyczy.
  16. Spory o właściwość pomiędzy rzecznikami dyscyplinarnymi rozstrzyga Krajowy Sąd Dyscyplinarne.
  17. W sprawach dyscyplinarnych orzekają w I instancji okręgowe sądy dyscyplinarne.
  18. W sprawach dyscyplinarnych orzeka w II instancji Krajowy Sąd Dyscyplinarne.
  19. Okręgowym sądem dyscyplinarnym właściwym do rozpoznania sprawy jest okręgowy sąd dyscyplinarne, na którego obszarze działania popełniono czyn uzasadniający odpowiedzialność dyscyplinarną.
  20. Wątpliwości o właściwość pomiędzy okręgowymi sądami dyscyplinarnymi rozstrzyga Krajowy Sąd Dyscyplinarne.
  21. W przypadku wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego, innego rzecznika dyscyplinarnego, właściwego do udziału w sprawie wskazuje Krajowy Sąd Dyscyplinarne.
  22. W przypadku wyłączenia członka okręgowego sądu dyscyplinarnego lub Krajowego Sądu Dyscyplinarnego od udziału w sprawie, odpowiednio przewodniczący okręgowego sądu dyscyplinarnego lub Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wyznacza innego członka sądu do udziału w sprawie.
  23. Zmiana w składzie orzekającym nie powoduje konieczności powtórzenia czynności w postępowaniu dyscyplinarnym.
  24. Wniosek rzecznika dyscyplinarnego o ukaranie wszczyna postępowanie dyscyplinarne.

-
25. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy. Obrońcą może być adwokat, radca prawny, członek izby lub osoba będąca członkiem organizacji społeczno-zawodowej działającej w dziedzinie geodezji i kartografii.
  26. Okręgowy sąd dyscyplinarny wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.
  27. Od orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego strony mają prawo wniesienia odwołania. W odwołaniu można zaskarżyć całość orzeczenia lub jego część.
  28. Odwołanie wnosi się do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.
  29. W postępowaniu przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym stosuje się zasady zawarte w punktach: 21, 23, 25, 26.
  30. Od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.16)) o apelacji.
  31. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.
  32. Karę dyscyplinarną, z wyjątkiem kary usunięcia z izby, uważa się za niebyłą i wzmiankę o niej wykreśla się z listy członków izby po upływie 2 lat od uprawomocnienia się orzeczenia.
  33. Sądy dyscyplinarne oraz sądy niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, przesyłają właściwym izbom odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu.
  34. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu stanowi podstawę wpisu odpowiedniej wzmianki na liście członków izby albo wykreślenia ukaranego z tej listy.
  35. Wykreślenie z listy członków izby następuje w przypadku:
    - utraty pełnej zdolności do czynności prawnych;
    - sądowego zakazu wykonywania zawodu geodety lub kartografa;
    - orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego lub Krajowego Sądu Dyscyplinarnego o usunięciu z izby;
    - śmierci.
  36. Wykreślenia z listy członków izby dokonuje się na podstawie prawomocnego orzeczenia albo udokumentowanej informacji z rejestru PESEL lub innej udokumentowanej informacji w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL.
  37. Koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem.
  38. W razie ukarania koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi obwiniony. W pozostałych przypadkach koszty postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym pokrywa właściwa izba, a koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym – Krajowa Izba.

39. Wpływy z tytułu zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego stanowią dochód okręgowej izby lub Krajowej Izby proporcjonalnie do udziału w postępowaniu odpowiednio okręgowego sądu dyscyplinarnego i Krajowego Sądu Dyscyplinarnego.
40. Do postępowań przed sądami dyscyplinarnymi, w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej koncepcji stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.17)) dotyczące postępowania uproszczonego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powódzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej.
41. Ustawa powinna wprowadzać karę grzywny w stosownej wysokości w stosunku do osób wykonujących czynności, o których mowa w rozdziale IV, niebędących członkami izby.

XII. Relacje: Samorząd Zawodowy – władze publiczne

A. Relacje Samorząd Zawodowy – władze państw członkowskich UE i innych państw

Ustawa określi warunki dopuszczające obywateli państwa członkowskiego posiadających kwalifikacje zawodowe geodety lub kartografa, którzy prowadzą zgodnie z prawem działalność w zakresie tych zawodów w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim oraz określi prawo do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu odpowiednio uprawnionego geodety lub kartografa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa umocuje prawnie właściwy organ samorządu zawodowego do zwracania się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że geodeta lub kartograf wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.

Ustawa umocuje prawnie właściwy organ samorządu zawodowego do udostępniania na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, informacje, o których mowa powyżej, oraz informacji niezbędnych przy rozpatrywaniu skargi złożonej na uprawnionego geodetę lub kartografa przez usługobiorcę.

B. Relacje samorząd zawodowy – władza ustawodawcza RP

Na mocy Art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Samorząd Zawodowy Geodetów i Kartografów Przysięgłych reprezentuje osoby wykonujące zawody Geodety i Kartografa Przysięgłego.

Na mocy Art. 112 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Art. 34 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej dołączane uzasadnienia do projektów ustaw, wnoszonych do Sejmu z inicjatywy poselskiej, Senatu lub obywatelskiej, powinny przedstawiać wyniki przeprowadzanych konsultacji.

Ustawa będzie przewidywać zawieszenie członkostwa w samorządzie zawodowym osoby pełniącej funkcję posła na Sejm RP, senatora Senatu RP oraz posła do Parlamentu Europejskiego na okres trwania kadencji, ponadto ustawa zakaze powoływania się na fakt przynależności do samorządu zawodowego w trakcie trwania kampanii wyborczych do Parlamentu Europejskiego i parlamentu polskiego.

C. Relacje samorząd zawodowy – władza wykonawcza RP

Na mocy Art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Samorząd Zawodowy Geodetów i Kartografów Przysięgłych reprezentuje osoby wykonujące zawody Geodety i Kartografa Przysięgłego.

Na mocy Art. 112 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Art. 34 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej dołączane uzasadnienia do projektów ustaw, wnoszonych do Sejmu z inicjatywy Rady Ministrów, powinny przedstawiać wyniki przeprowadzanych konsultacji.

Na mocy Art. 145 ust. 4 pkt 12 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz §21. pkt 2 Uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów, Samorząd Zawodowy Geodetów i Kartografów Przysięgłych opiniuje projekty rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów lub ministrów.

Ustawa wprowadzi obowiązek ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii.

Ustawa zobowiąże ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej – w drodze rozporządzenia szczegółowego zakresu ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa powyżej, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki wykonywanego zawodu oraz zakresu realizowanych zadań.

Ustawa wprowadzi obowiązek współdziałania samorządu zawodowego z organami administracji rządowej oraz z innymi stowarzyszeniami zawodowymi, samorządami zawodowymi i gospodarczymi.

Nadzór nad samorządem zawodowym wykonuje Główny Geodeta Kraju.

Ustawa zezwoli na wstąpienie i członkostwo w samorządzie zawodowym osobom będącym pracownikami jednostek administracji rządowej, żołnierzami w służbie czynnej, funkcjonariuszami Straży Granicznej. Pracownicy administracji rządowej nie mogą pełnić funkcji w organach izb, z wyłączeniem udziału w składach orzekających sądów.

XIII. Relacje samorząd zawodowy – samorząd terytorialny RP

Ustawa wprowadzi obowiązek współdziałania samorządu zawodowego i organów wykonawczych samorządu województwa/powiatu/gminy (miasta).

Ustawa wprowadzi obowiązek uzyskania przez marszałka województwa, starostę, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) od właściwej miejscowo Rady Izby opinii przy powoływaniu osób odpowiednio na stanowisko geodety województwa, powiatu, gminy (miasta).

W stosunku do osób pełniących funkcje: geodety województwa, powiatu, gminy oraz kierownika/dyrektora ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej wymagana jest przynależność do samorządu zawodowego.

XIV. Relacje samorząd zawodowy – instytucje naukowe

Ustawa wprowadzi obowiązek współpracy samorządu zawodowego z towarzystwami naukowymi, uczelniami, instytutami i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą. Współpraca ta obejmować będzie w szczególności sporządzanie ekspertyz i opinii technicznych, opiniowanie aktów prawnych, opiniowanie programów kształcenia dla kierunku geodezja i kartografia i kierunków

pokrewnych, propagowanie zdobyczy nauki wśród geodetów i kartografów oraz udzielanie pomocy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych geodetów i kartografów.

XV. Zasady finansowania samorządu

1. Dochodami samorządu są w szczególności:
  - przychody ze składek członków,
  - przychody z postępowań kwalifikacyjnych,
  - przychody ze szkoleń i innych form działalności,
  - darowizny.
2. Szacuje się, że przeciętna wysokość składki miesięcznej członka samorządu mieścić się będzie w przedziale od 40 PLN do 70 PLN.
3. Wysokość składki członkowskiej ustala Krajowy Zjazd.

*****

Koncepcja Samorządu Zawodowego Geodetów i Kartografów, przygotowana została przez Zespół Roboczy, powołany w lutym 2014 przez Prezesów niżej wymienionych organizacji, w składzie:

- **Joanna Bac-Bronowicz** - Stowarzyszenie Kartografów Polskich (do kwietnia 2014),
- **Tomasz Białożył** - Polska Geodezja Komercyjna,
- **Agnieszka Buczek** – Polska Geodezja Komercyjna,
- **Roman Kasprzak** - Geodezyjna Izba Gospodarcza.
- **Grzegorz Kurzeja** - Stowarzyszenie Kartografów Polskich,
- **Leszek Piszczek** - Polskie Towarzystwo Geodezyjne,
- **Krzysztof Rogala** - Geodezyjna Izba Gospodarcza,
- **Robert Rutkowski** - Stowarzyszenie Kartografów Polskich (od maja 2014),
- **Radosław Smyk** - Polskie Towarzystwo Geodezyjne,
- **Janusz Walo** - Stowarzyszenie Geodetów Polskich,
- **Tadeusz Wilczewski** - Stowarzyszenie Geodetów Polskich,

W pracach Zespołu uczestniczył przedstawiciel Głównego Geodety Kraju – **Adolf Jankowski**.

UZASADNIENIE

Działalność geodezyjna i kartograficzna dotyczy bardzo szerokiej sfery życia publicznego, gospodarczego i społecznego, a jej rezultaty wywierają znaczący wpływ na podejmowanie ważnych decyzji. Szczególnie jest to widoczne podczas różnego rodzaju zagrożeń, akcji ratunkowych, ale również usprawniają działania administracji, wspomagają wiele procesów przemysłowych, inwestycyjnych, badawczych, często współdecydują o własności obywateli. Geodetom i kartografom powierzane są zadania o szczególnym charakterze lub szczególnej doniosłości z punktu widzenia zadań państwa, troski o realizację interesu publicznego czy gwarancji wolności i praw jednostki.

Dzisiejsza Służba Geodezyjna i Kartograficzna działa w strukturach rządowych i samorządowych na różnych szczeblach, zatem jej wzajemne relacje mają różną podległość, a cele nie zawsze bywają zbieżne. Tak zorganizowana służba nie jest wystarczająco efektywna. Zdecentralizowanie wybranych zadań publicznych poprzez przeniesienie ich do jednorodnej struktury samorządu reprezentującego całe środowisko pozwoli skuteczniej działać w interesie państwa i obywateli. Akty prawne, w tym w szczególności dotyczące techniki i technologii, tak bardzo istotne podczas wykonywania zawodu, zostaną poddane szerokiemu wpływowi praktyków i osób o najwyższym doświadczeniu w danej dziedzinie, co pozwoli uniknąć nieporozumień, rozłamu pomiędzy teorią a praktyką, nada wyższą jakość samym aktom, a co za tym idzie usługom i produktom. Powołanie samorządu pozwoli przeciwdziałać rozrastaniu się aparatu państwowego, odciąży państwo i obywateli, nie wszyscy podatnicy będą finansować to, co dotyczy geodezji i kartografii.

Powiązany charakter zawodu geodety i kartografa poprzez organy władzy, Służbę Geodezyjną i Kartograficzną, płaszczyznę prawną, czy też kształcenie na wydziałach określanych jako geodezji i kartografii, ale przede wszystkim w praktycznych pracach wykonawczych (wiele bowiem produktów wymaga zarówno pomiarów geodezyjnych, czy fotogrametrycznych, jak i opracowania kartograficznego) wymaga, aby zawody traktować łącznie, przy równoczesnym poszanowaniu ich odrębności dla wybranych podzadań. Kartografii nie można traktować wąsko jako rysowanie map – kartografia jest dziedziną wiedzy, która zajmuje się modelowaniem informacji przestrzennej oraz jej obrazowaniem (geowizualizacją). Przedmiotem zainteresowania kartografii jest zarówno opis świata rzeczywistego i organizowanie informacji dotyczących tego opisu w bazach danych przestrzennych, jak i zasady wizualizacji danych geograficznych oraz ich udostępniania, z uwzględnieniem aspektów psychologicznych ich odbioru (Gotlib, Olszewski, 2010). To właśnie kartografowie tworzą bazy danych obiektów topograficznych o znaczeniu regionalnym i krajowym, które stanowią podstawę specjalistycznych systemów wykorzystywanych w ważnych aspektach życia społecznego, gospodarczego i bezpieczeństwa. To kartografowie najczęściej przedstawiają wyniki prac

pomiarowych. Na szczególne potraktowanie zasługuje również przygotowywanie map i atlasów szkolnych jako istotnych pomocy naukowych mających wpływ na edukację społeczną. Dlatego wybrane ważne zadania realizowane przez kartografów uprawnionych w dziedzinie geodezji i kartografii wymagają szczególnego potraktowania ze względu na swoją rangę.

Geodezja i kartografia jest bardzo szeroką dziedziną i dlatego wymaga odpowiednich kwalifikacji i specjalizacji dla wykonywania poszczególnych zadań. Pełni równocześnie szereg funkcji, w tym funkcję systemu informacyjnego o terytorium kraju, funkcję porządkową w zakresie ewidencji nieruchomości, a także innych obiektów i zjawisk w przestrzeni kraju, funkcję realizacji przestrzennej w procesie inwestycyjnym, funkcję infrastrukturalną, naukową i naukowo-techniczną wobec siebie i innych nauk, w szczególności nauk o Ziemi. Funkcje przypisywane geodezji i kartografii stanowią jednocześnie zadania publiczne państwa.

Osoby samodzielnie wykonujące prace w zawodzie podlegają kontroli społecznej i ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną (muszą przestrzegać reguły prawa i reguły deontologii zawodowej). Odpowiadają one osobiście za wykonane zadania, co zabezpiecza produkt w przypadku zniknięcia firmy z rynku po odbiorze prac. Osoby uprawiające zawód zobowiązane są do przestrzegania zwyczajowych kanonów etycznych, dzisiaj kanony te odzwierciedlone są w kodeksach etycznych czy statutach stowarzyszeń i organizacji skupiających geodetów i kartografów. Jednak nie wszyscy geodeci i kartografowie zrzeszają się w tego typu organizacjach. Kodeks etyki ustanowiony przez samorząd pozwoli ujednolicić te zasady i objąć swoim zasięgiem wszystkich zawodowców.

Do uprawiania zawodu niezbędny jest profesjonalizm, który wymaga specjalistycznej wiedzy i doświadczenia potwierdzonych stosownymi uprawnieniami (certyfikatami) oraz wysoka kultura technologiczna, a nabyte umiejętności wymagają ciągłego rozwoju i doskonalenia oraz osobistych cech nie budzących społecznych wątpliwości. Dlatego ważnym jest stworzenie właściwych mechanizmów z jednej strony w sposób ciągły weryfikujących kwalifikacje zawodowe a z drugiej pozwalających na nadzorowanie i dyscyplinowanie dla zapewnienia zaufania publicznego do osób wykonujących ten zawód.

Realizacja poszczególnych zadań wymaga posiadania kwalifikacji zawodowych, które odzwierciedlają się w uprawnieniach zawodowych.

Zawód geodety obejmuje projektowanie, zakładanie, pomiar i modernizację osnów geodezyjnych, grawimetrycznych, magnetycznych i innych. Wymienione prace stanowią kanwę wszelkich pozostałych zadań, a zatem muszą one być objęte szczególną troską, profesjonalizmem i zaufaniem.

Geodeci wykonują rozgraniczenia, podziały i scalania gruntów, w tym badanie stanu prawnego, sporządzanie dokumentacji do celów prawnych, prace związane z wykupem lub wywłaszczeniem nieruchomości, prace z zakresu ewidencji gruntów i budynków, co wymaga szczególowej dbałości o ustalenie stanu prawnego. Rezultaty tych prac wykorzystywane są przez obywateli w postępowaniach przed organami administracji publicznej lub sądami. Geodeta uprawniony odpowiada osobiście za wykonaną usługę. Prace geodety i kartografa mają bezpośredni i zasadniczy wpływ na rozliczenia katastralne obywateli i ochronę ich własności. W ramach wykonywanej pracy geodecie i kartografowi powierza się poufne informacje stanowiące tajemnicę dotyczącą własności i danych osobowych, informacje o planach inwestycyjnych i gospodarczych jednostek, które mają ogromne znaczenie konkurencyjne dla tych podmiotów. Zawody prawnicze współpracują z geodetami i kartografami na zasadach wzajemnej poufności dla dobra klienta. Geodeci i kartografowie mają w tym względzie wgląd do baz danych i dokumentów prowadzonych przez organy państwowe.

Geodeci i kartografowie tworzą, aktualizują i przetwarzają bazy danych obejmujące zbiory danych infrastruktury informacji przestrzennej stanowiące rejestry publiczne, które powinny dawać rękojmię wiary publicznej. Zakładają i aktualizują państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek terytorialnych kraju; rejestr nazw geograficznych; ewidencję miejscowości, ulic i adresów; rejestr cen i wartości nieruchomości; obiektów topograficznych i ogólnogeograficznych; numerycznych modeli terenu; zobrażeń satelitarnych, lotniczych, ortofotomap oraz wykonują na ich podstawie standardowe opracowania kartograficzne. Rejestry te są źródłową bazą dla specjalistycznego modelowania różnych zjawisk i tworzenia branżowych systemów i opracowań. Stanowią kluczowy wsad do analiz przestrzennych i symulacji na wszystkich szczeblach administracji. Są one bardzo ważne z punktu widzenia obronności kraju, zarządzania kryzysowego, działań ratunkowych itp. Jest niepodważalnym, że dane te wykorzystywane np. w centrach powiadamiania ratunkowego i działaniach służb związanych z ratownictwem oraz bezpieczeństwem (policji, straży pożarnej i granicznej, zarządzania kryzysowego...) muszą być najwyższej jakości i zaufania, bowiem warunkują szanse i czas dotarcia do potrzebujących czy też zagrażających otoczeniu, obejmują działania prewencyjne, antyterrorystyczne i inne, często stanowią podstawę w podejmowaniu kluczowych decyzji dla życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony mienia i obronności kraju. Również wykorzystywanie tych danych w systemach zarządzania drogami i liniami kolejowymi przekłada się bezpośrednio na jakość życia i bezpieczeństwo publiczne.

Przykładów i potwierdzeń na fakt, że produkty tworzone przez geodetów i kartografów muszą spełniać warunek zaufania publicznego, jest wiele i będzie ich przybywać ze względu na publiczny charakter rejestrów oraz rozwój technologii Systemów Informacji Geograficznej.

Geodeta jest kluczowym uczestnikiem procesu inwestycyjno-budowlanego. Prowadzi geodezyjną obsługę budowy dróg, budynków, hal produkcyjnych, kopalni, hut, suwnic, obiektów przemysłowych itd. W przypadku tych czynności nawet niewielkie odstępstwa od projektu, niewielka pomyłka czy błąd w sztuce, mogą zaważyć na realizacji zadania bądź doprowadzić do katastrofy budowlanej lub innej (zawalenie się budynku, wybuch sieci gazowej, przecięcie kabla energetycznego). Prowadzi również kontrolę odształceń i przemieszczeń budowli oraz podłoża, inwentaryzację powykonawczą, w tym sieci technicznego uzbrojenia terenu. Wykonuje pomiary sytuacyjno-wysokościowe, sporządza mapy zasadnicze, przeprowadza powykonawcze pomiary inwentaryzacyjne, sporządza mapy do celów projektowych. Nie sposób odróżnić zaufania do inżyniera budownictwa od zaufania do geodety (usługobiorca powierza swój interes, często byt, zarówno inżynierowi budownictwa, jak i inżynierowi geodecie). Rola geodety w procesie inwestycyjnym wydaje się dzisiaj być lekceważona przez lobby budowlane. Stan taki stwarza ogromne zagrożenie nie tylko dla samej branży i jej prestiżu, ale przede wszystkim dla samego procesu budowlanego. Prace wykonywane przez geodetów-budowniczych bez kwalifikacji i praktyki to działalność całkowicie poza prawem geodezyjnym i kartograficznym i poza wpływem kompetentnych organów. Może to w przyszłości spowodować wdrożenie złych praktyk „geodezyjnych” w budownictwie, a w konsekwencji nawet katastrofy budowlane. Samorząd zawodowy będzie pilnował interesów państwa i obywateli również w aspekcie procesu inwestycyjnego i zapobiegnie ww. niekorzystnym zjawiskom. Branża budowlana posiada samorząd zawodowy, a zatem odpowiednią reprezentację i siłę do ustanawiania prawa, geodezja i kartografia pozostają natomiast z boku z powodu braku właściwej reprezentacji, jaką byłby samorząd. Samorząd zawodowy pozwoli zrównoważyć pokrewne branże i wspólnie poprowadzić proces inwestycyjny tak, aby wszystkie projektowane parametry (budowlane i geodezyjne) zostały dotrzymane.

Geodeta i kartograf wykonują prace geodezyjne i kartograficzne uwarunkowane porozumieniami standaryzacyjnymi NATO i Normami Obronnymi, tworzą opracowania tematyczne.

Geodeci i kartografowie muszą przestrzegać zasad ochrony wartości o podstawowym znaczeniu dla racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Usługi i produkty powstałe w wyniku ich pracy przekładają się na bezpieczeństwo obywateli, ochronę ich własności i praw, planowanie przestrzenne, wybór odpowiednich lokalizacji dla inwestycji, mają znaczenie w ochronie przyrody, geologii, nawigacji (lotniczej, morskiej, lądowej), przedsiębiorczości, edukacji i wielu innych. Żeby produkty ich pracy cechowały się dużą wiarygodnością, muszą być na każdym etapie powstawania prowadzone w sposób profesjonalny, oparty o fachową wiedzę, i odpowiednio nadzorowane. Na ich podstawie tworzone są bazy wiedzy geoprzestrzennej wykorzystywane niemal w każdej dziedzinie

życia społecznego i gospodarczego oraz determinujące ideę społeczeństwa opartego na wiedzy i innowacyjności.

W rejestrze prowadzonym przez Głównego Geodetę Kraju zarejestrowanych jest około 23 000 geodetów i kartografów uprawnionych. Jest to liczba wszystkich świadectw wydanych od 1984 r. w różnych zakresach uprawnień. Niestety, rejestr nie jest weryfikowany i z całą pewnością nie odzwierciedla aktualnego stanu w zakresie liczby geodetów i kartografów faktycznie wykonujących zawód. Stan taki nie daje możliwości kontroli kształcenia w zawodzie, ani co do liczby, ani co do specjalności. Samorząd zawodowy, który będzie prowadził listę członków oraz listę kandydatów, daje realną szansę oceny liczby i poziomu wykształcenia (rodzaje specjalizacji) kadry geodetów i kartografów, co w połączeniu z potrzebami rynku (w tym prognozowanymi) będzie stymulować szkolnictwo, tak aby możliwie najbardziej dostosować je do rynku krajowego, w tym również regionalnego.

Powstanie samorządu zawodowego pozwoli w sposób uporządkowany skupić potencjał kadrowy w geodezji i kartografii, a następnie kształtować go i przygotowywać do pracy na najwyższym poziomie. Samorząd zawodowy poprawi komunikację w branży, spowoduje udrożnienie przepływu wiedzy zarówno prawnej, jak również technicznej i technologicznej, sprzyjać będzie wymianie doświadczeń i podnoszeniu kwalifikacji. Wprowadzi nowoczesny i oparty na potrzebach gospodarczych mechanizm kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych oraz mechanizm kształcenia ustawicznego.

Wszystkie te czynniki przyczynią się do skutecznego rozwiązywania problemów na wysokim poziomie (także etycznym), dobrego doradztwa, rozważi w podejmowaniu decyzji i precyzyjnej oceny skutków działań.

Każda instytucja, każdy sektor gospodarki, czy uczelnia korzystająca z usług i informacji z zakresu geodezji i kartografii będzie miała kompetentnego partnera, co pozwoli uniknąć nieporozumień czy nieodpowiedniego kierowania zapytań wynikającego z obecnego rozproszenia branży. Ułatwi to pracę większości dyscyplin i odpowiedzialnej za nie władzy, ulepszy kształcenie, spowoduje rozwój gospodarczy, a obywatelom zapewni usługi na odpowiednim, mierzalnym poziomie.

Przedstawiony model samorządu zawodowego geodetów i kartografów nie wprowadza utrudnień dla uprawiania zawodu i nie jest negacją zapisów ustawy deregulacyjnej. Ustawa deregulacyjna nie zlikwidowała żadnych specjalności ani żadnych uprawnień w dziedzinie (również kartograficznych), wprowadziła jedynie różne kryteria ich nadawania. Wydaje się, że przy dzisiejszym dostępie do edukacji, finansowanej w dużej mierze przez państwo, wymóg posiadania przez geodetów

i kartografów wykształcenia wyższego przy wykonywaniu wybranych kluczowych czynności w dziedzinie geodezji i kartografii nie powinien budzić wątpliwości, a wręcz aprobatę. Jednocześnie respektowane będą prawa nabyte, a więc wszystkie uprawnienia nadane do czasu powołania samorządu będą traktowane na równych zasadach z nowo nadawanymi. Zatem samorząd zawodowy nie ograniczy w żaden sposób dostępu do zawodu, nadal wielu geodetów i kartografów czy pracowników branż pokrewnych będzie mogło wykonywać zawód, natomiast szczególne i odpowiedzialne zadania (opisane jako czynności zastrzeżone dla Geodety i Kartografa Przysięgłego) będą prowadzone i nadzorowane przez właściwie w tym celu przygotowane osoby uprawnione należące do samorządu.

Utworzenie samorządu to:

- szansa rozwoju wiedzy technicznej i technologicznej
- wyższa zdolność do działania w obszarach geodezji i kartografii
- ułatwienie pracy organom, instytucjom i firmom poprzez kompetentną reprezentację zawodu wobec władz państwowych i branż
- poprawa wiarygodności danych decydująca o ich użyteczności
- organizowanie i prowadzenie sądownictwa dyscyplinarnego
- doskonalenie kształcenia i wpływ na jego program
- nadzór nad należyтым wykonywaniem zawodu
- prowadzenie rejestru Geodetów i Kartografów Przysięgłych
- nadzór nad prowadzeniem profesjonalnych praktyk zawodowych
- ewidencjonowanie i wspieranie kandydatów na Geodetę i Kartografa Przysięgłego
- ustalenie i egzekwowanie zasad etyki i deontologii zawodowej
- zorientowanie na inteligentny rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności
- włączenie się środowiska do budowy Infrastruktury Wiedzy Przestrzennej
- wyższa jakość życia

Powołanie samorządu ma na celu usprawnienie działania państwa w sferze geodezji i kartografii, ochronę odbiorców usług świadczonych przez geodetów i kartografów poprzez sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony, i jako takie nie służy stworzeniu przywilejów dla określonej grupy zawodowej, lecz służy interesowi publicznemu. Przyczyni się do podniesienia jakości prac, zwiększenia roli kształcenia ustawicznego, poprawę organizacji. Proponowane elementy wychodzą naprzeciw oczekiwaniom środowiska i wpłyną korzystnie na rynek pracy, kandydat uzyska określoną opiekę i pomoc ze strony samorządu w zdobywaniu wiedzy oraz właściwy nadzór i fachowe ukierunkowanie.

Przedstawiona koncepcja zawiera otwarty katalog zadań i kompetencji samorządu przygotowany przez największe organizacje zawodowe, i jako taka stanowić powinna przyczynek do projektu ustawy o samorządzie zawodowym geodetów i kartografów.

Możliwość powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów przewiduje przepis art. 17 ust.1 Konstytucji oraz Ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne z dnia 17 maja 1989 r. z późniejszymi zmianami. W art. 7 ust.1. pkt 8 ustawodawca zaznaczył, że nadawanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, prowadzenie rejestru osób uprawnionych należy do zadań Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, ale tylko do czasu utworzenia odpowiednich samorządów zawodowych.

Podsumowanie

Przyznanie danemu zawodowi statusu zawodu zaufania publicznego nie jest proste, Konstytucja nie zawiera definicji tego pojęcia ani nie przytacza przesłanek kwalifikacji. Zgodnie z wyrokiem TK z 18 lutego 2004 r., sygn. P 21/02, zaufanie publiczne w świetle art. 17 ust. 1 Konstytucji powinno być rozumiane jako prawo oczekiwania przez społeczeństwo, że wykonywanie zawodu będzie odpowiadało zasadom właściwym dla danego zawodu, w tym zasadom etyki oraz wymogom fachowości, solidności, rzetelności, należytej staranności.

W opinii społeczeństwa zawód geodety i kartografa posiada wiele cech zawodu zaufania publicznego. Wykonywanie zawodu wymaga właściwego wykształcenia, wiedzy merytorycznej i profesjonalizmu gwarantujących odpowiednią jakość usług i produktów, jak i kwalifikacji formalnych zapewniających usługobiorcy legalność otrzymanego opracowania. Wykonywanie poszczególnych zadań warunkują konkretne uprawnienia zawodowe uzyskane w toku procesu kwalifikacji (certyfikaty). Działania podejmowane przez przedstawicieli tych profesji są niezwykle złożone i służą gospodarce, obronności państwa, nauce, kulturze, ochronie przyrody i potrzebom obywateli. Ewentualne błędy, pomyłki i niezgodności popełnione przez osoby bez odpowiednich kwalifikacji mogą skutkować znacznymi szkodami społecznymi, gospodarczymi, czy obronnymi.

Wykonywanie samodzielnych funkcji w tej dziedzinie obarczone jest ogromną odpowiedzialnością społeczną, gospodarczą, ekonomiczną i prawną, dlatego musi odbywać się z poszanowaniem zasad sztuki zawodowej i zasad etycznych.

Geodetom i kartografom podczas realizacji ich zadań powierza się przetwarzanie danych osobowych, a także informacje dotyczące własności obywateli i podmiotów gospodarczych. To oni wykonują prace na terenach zamkniętych, przy realizacji niektórych prac posiadają dostęp do informacji niejawnych. To wszystko sprawia, że wykonujący ten zawód jest osobą zaufania publicznego, która powierzone informacje musi właściwie zabezpieczyć i chronić, a ich treść

niezwłocznie i skutecznie usunąć lub zabezpieczyć po zakończeniu realizacji zadania. Również i w tej kwestii w przypadku naruszenia zachowania tajemnicy zawodowej grożą jej określone sankcje.

Zawód geodety i kartografa polega na służbie w ochronie dóbr w wymiarze ogólnospołecznym, których ochrona uznawana jest za realizację istotnych wartości i potrzeb społecznych. Geodeta i kartograf prace wykonuje w interesie klienta lub interesie publicznym. Nawet samo określenie zawodu, zgodnie z ustawą PgiK, mówi o Służbie Geodezyjnej i Kartograficznej. Z usług geodety i kartografa korzysta znakomita większość społeczeństwa, każdy kto posiada lub chce posiadać określoną nieruchomość, każdy kto przetwarza rejestry publiczne tworzone przez geodetów i kartografów i wreszcie każdy poprzez zadania ochronne państwa, gdzie wykorzystywana jest informacja przestrzenna.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 22.10.2013 (II GSK 883/12) potwierdza słuszność uznania zawodu jako zawodu zaufania publicznego „geodeta uprawniony, wykonując w istocie zawód zaufania publicznego, nie uwolni się od odpowiedzialności dyscyplinarnej (...) badana jest należyta staranność działania geodety oraz wykonanie powierzonych mu prac zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa. Należy przez to rozumieć szczególną dbałość jaką geodeta ma prezentować przy wykonywaniu prac, podejmowaniu czynności i pełnieniu funkcji, co winno także przebiegać w zgodzie z obowiązującą go etyką zawodową”.

Powołanie samorządu zawodowego podniesie rangę zawodu i pozwoli uregulować kwestię odpowiedzialności zawodowej osoby zaufania publicznego, co przełoży się na wyższą jakość usług dla państwa i obywateli.

Proponowane zmiany porządkują i hierarchizują czynności geodety i kartografa, wyznaczają obszary, gdzie konieczna jest odpowiednia wiedza i doświadczenie, a także właściwy nadzór, równocześnie pozostawiając bardzo szerokie pole prac geodezyjnych i kartograficznych dla każdego pracownika kształconego w tym kierunku bezpośrednio czy pośrednio i na różnym poziomie edukacji.

Wymienione powyżej argumenty za powołaniem samorządu geodetów i kartografów będą oddziaływać szeroko również poza branżę, wpłyną na rozwój innych segmentów, korzystających z usług czy danych wytwarzanych przez geodetów i kartografów, w tym między innymi poprzez wyższą wartość użytkową produktów, identyfikowalne i merytoryczne partnerstwo pomiędzy branżami, stworzą optymalne warunki do stymulowania nowych pomysłów, wpłyną korzystnie na kształtowanie się społeczeństwa informacyjnego opartego na wiedzy technicznej.

Wyżej opisane korzyści z powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów w sposób naturalny wpisują się również w strategię EUROPA 2020, której priorytetami są inteligentny rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności oraz wzrost wykształcenia.

